

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

«ΑΜΕΣΩΣ ΑΥΤΟΙ ΑΦΗΣΑΝ ΤΑ ΔΙΧΤΥΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ» (Ματθ. 4,19): Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΒΡΙΣΚΕΙ ΤΟ ΧΑΜΕΝΟ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ, ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ, ΤΗΣ ΤΑΠΕΙΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΡΑΚΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Όταν έμαθε ο Ιησούς πως συνέλαβαν τον Ιωάννη τον Βαπτιστή, έφυγε για τη Γαλιλαία και έμεινε στην Καπερναούμ. Από τότε άρχισε να κηρύττει και να λέει: «Μετανοείτε, γιατί έφτασε η βασιλεία του Θεού». Το πλήθος των μαθητών και των ακολούθων Του αυξήθηκε σε μεγάλο βαθμό. Ήταν η μοναδική διδασκαλία του και τα θαύματά Του, που πνευματικά σαγήνευαν τον κόσμο και στην ουσία κρεμόταν απ' τα χείλη Του. Νέοι και ηλικιωμένοι, άντρες και γυναίκες, κάθε λογής άνθρωποι έβρισκαν ανάπαυση σ' Εκείνον, όπως βρίσκουν μέχρι και σήμερα και όπως θα βρίσκουν ενωμένοι μαζί Του και μετά το τέλος του παρόντος αιώνας. Όταν έκρινε ο Χριστός ότι είχε έρθει η σωστή ώρα διάλεξε δώδεκα αφοσιωμένους ακολούθους Του -με κριτήρια καρδιακά και πνευματικά και όχι εθνοφυλετικά- και αφού τους διαπαιδαγώγησε κατά Θεόν για τρία χρόνια, εφαρμόζοντας την αυτενέργεια, την εποπτεία και την βιωματικότητα, τους έστειλε σαν πρόβατα ανάμεσα σε λύκους -εφοδιασμένους όμως με τη δύναμη του Παρακλήτου Πνεύματος, που είναι ο παντοδύναμος Θεός- για να μεταδώσουν το αναστάσιμο μήνυμά Του, να ιδρύσουν την Εκκλησία Του, να λυτρώσουν όλες τις γενιές των ανθρώπων, να διδάξουν την κατά Χάρη ένωση με την Αγία Τριάδα στο πρόσωπο του Θεανθρώπου.

Πώς έγινε όμως η κύρια συνάντηση των πρώτων μαθητών με τον Ιησού; Τα Ευαγγέλια, που διασώζουν γραπτώς και περιληπτικά την αρχική Παράδοση της Εκκλησίας, μας πληροφορούν ότι καθώς περπατούσε ο Ιησούς στην όχθη της λίμνης της Γαλιλαίας (που ονομαζόταν και λίμνη της Γενησαρέτ), είδε τον Σίμωνα και τον Ανδρέα, τον αδελφό του Σίμωνα, να ρίχνουν τα δίχτυα στη λίμνη, γιατί ήταν ψαράδες. «ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΕ», τους λέει, «ΚΑΙ ΘΑ ΣΑΣ ΚΑΝΩ ΨΑΡΑΔΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ». Κι αυτοί ΑΜΕΣΩΣ ΑΦΗΣΑΝ ΤΑ ΔΙΧΤΥΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ, διότι διέθεταν απλότητα καρδιάς, αγαθή συνείδηση και θέληση να υπηρετήσουν το θείο σχέδιο που αφορά στη λύτρωση της οικουμένης. Κι έδωσε στον Σίμωνα το όνομα Πέτρος, αφού εξελίχθηκε σε βράχο της πίστεως και κορυφαίο απόστολο στην πρωτοχριστιανική κοινότητα. Αφού προχώρησε λίγο πιο πέρα ο Ιησούς, είδε τον Ιάκωβο τον γιο του Ζεβεδαίου και τον αδελφό του τον Ιωάννη να τακτοποιούν κι αυτοί τα δίχτυα μέσα στο πλεύσιμο και τους κάλεσε. Αυτοί άφησαν τότε τον πατέρα τους τον Ζεβεδαίο στο πλοιάριο με τους μισθωτούς εργάτες και τον ακολούθησαν. Αυτό δεν σημαίνει αναισθησία και περιφρόνηση προς τον πατέρα τους. Αλλά αρχή απελευθέρωσης από την αίσθηση εγωιστικής αυτάρκειας και τα πάθη τους, ανακαθορισμό των γνησίων στόχων, στροφή προς τα άνω, αναπνοή της ψυχής, σύνδεση με τον Παράδεισο απ' αυτή τη ζωή. Προχωρώντας ο Ιησούς, είδε να κάθεται στο τελωνείο ένας άνθρωπος που τον έλεγαν Ματθαίο, και του λέει: «Ακολούθησέ με». Κι εκείνος σηκώθηκε και τον ακολούθησε. Σιγά σιγά στην μοναδική ιστορικά αυτή συντροφιά προστέθηκαν και οι υπόλοιποι στενοί μαθητές και απόστολοι: Ο Φίλιππος και ο Ναθαναήλ, ο Θωμάς, ο Ιάκωβος γιος του Αλφαίου, ο Θαδδαίος, ο Σίμων ο Κανανίτης, και ο Ιούδας ο Ισκαριώτης, ο μετέπειτα

προδότης.

Προφανώς γνώριζαν οι μαθητές Του και από άλλες συναντήσεις τον Χριστό. Ίσως ήταν πρωτύτερα και μαθητές του Ιωάννου του Προδρόμου και είχαν μεσολαβήσει αρκετές συνομιλίες και με τον Ιησού. Δεν τους συνάντησε επομένως για πρώτη φορά την ημέρα εκείνη. Όμως τότε προσκολλήθηκαν στον Κύριο, σύμφωνα και με τα λόγια του Ιωάννη: «Εκείνου το έργο πρέπει να μεγαλώνει και το δικό μου πρέπει να μικραίνει» (Ιω. 3,30), αφού ο Ιωάννης εξάλλου το έργο του Μεσσία Ιησού γεννήθηκε για να προαναγγείλει (Ιω. 3,28). Στην ουσία ο Χριστός τούς ξεχώρισε, όταν ήσαν έτοιμοι να ανταποκριθούν σ' Εκείνον, λόγω της βαθείας τους πίστης, της υπευθυνότητάς τους, της μεγαλύτερης γνώσης και εντρύφησης που έδειχναν στις Γραφές, μέσα και έξω από τις Συναγωγές. Άλλωστε, Γραφή και ανάγνωση μάθαιναν οι Εβραίοι από μικρά παιδιά μέσα στη Συναγωγή και καταγίνονταν, αποστηθίζοντας ολόκληρα κείμενα, με τις αλήθειες της Παλαιάς Διαθήκης.

Διάλεξε λοιπόν ο Ιησούς δώδεκα μαθητές για να είναι μαζί Του και άρχισε να τους στέλνει δύο δύο να κηρύττουν (γιατί οι κίνδυνοι ήταν πολλοί, δύσβατοι οι δρόμοι και καραδοκούσαν και ληστές). Τους παράγγειλε να μην παίρνουν τίποτε μαζί τους για τον δρόμο: Ούτε σακίδιο, ούτε φαγητό, ούτε χρήματα στο ζωνάρι, παρά μόνο ραβδί για τις οδοιπορίες. Να βάλουν σανδάλια στα πόδια τους και να μην πάρουν μαζί τους διπλά ρούχα. Απαλλαγμένοι έτσι από τις εγκόσμιες ανάγκες θα αφιερώνονταν αποκλειστικά στο έργο της σωτηρίας των ανθρώπων. Όπου πάτε, τους είπε, να κηρύττετε αποστολικά λέγοντας πως έφτασε η Βασιλεία του Θεού. Να θεραπεύετε τους ασθενείς, να γιατρεύετε τους λεπρούς, να ανασταίνετε τους νεκρούς. Δωρεάν τα λάβατε, δωρεάν και να τα δίνετε. Αυτό δείχνει την αγάπη ως κυρίως γνώρισμα των μαθητών του Χριστού και κάθε χριστιανού στο πέρασμα του χρόνου. Ότι συμφιλιωθήκαμε με τον Θεό και υιοθετηθήκαμε απ' αυτόν στο πρόσωπο του Χριστού. Και ότι κάθε χριστιανός οφείλει να δρα ιεραποστολικά και όποτε δίνεται η σωστή ευκαιρία, συμβουλεύοντας και προσφέροντας την κατά Χριστόν ζωή, σεβόμενος εννοείται την ιδιαιτερότητα και την προσωπικότητα των συνανθρώπων του, σύμφωνα και με τα λόγια του Ιησού: «Δεύτε πίσω μου» (Ματθ. 4,19/Μάρκ. 1,17). Τρανό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι η Εκκλησία της Ρώμης και της Αντιοχείας ιδρύθηκε από χριστιανούς εμπόρους, που μετέφεραν από την Παλαιστίνη όχι μόνο τηνπραμάτεια τους, αλλά και το ελπιδοφόρο μήνυμα της αναστάσεως του Κυρίου.

Αλλά και ό ίδιος ο Ιησούς περιόδευε από πόλη σε πόλη και από χωριό σε χωριό, κηρύττοντας και φέρνοντας το χαρμόσυνο άγγελμα της βασιλείας του Θεού. Μαζί του σε πολλές περιπτώσεις ήταν και οι δώδεκα μαθητές Του, καθώς και μερικές γυναίκες που είχαν θεραπευτεί από αρρώστιες και βάσανα και δαιμονικά πνεύματα. Αυτές ήταν η Μαρία, που ονομαζόταν Μαγδαληνή, η Ιωάννα η γυναίκα του Χουζά, αξιωματούχου του Ηρώδη, η Σουσάννα και άλλες πολλές, που τον υπηρετούσαν με τα υπάρχοντά τους. Το ότι ο Ιησούς δεν έκανε διακρίσεις και επέτρεπε να τον ακολουθούν και γυναίκες ως μαθήτριες Του ήταν μεγάλη πρόκληση για την εποχή εκείνη και κάτι το πρωτοφανές. Οι γυναίκες ενίσχυαν το έργο Του οικονομικά και βοηθούσαν ποικιλοτρόπως στις καθημερινές ανάγκες διατροφής, στέγης και μετακίνησης του κύκλου των μαθητών Του.

Οι δώδεκα μαθητές του Κυρίου, που συμβόλιζαν τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ, ήταν οι στενοί και αφοσιωμένοι συνεργάτες και μαθητές Του. Άλλωστε ο ευρύτερος κύκλος των μαθητών του Χριστού αποτελείτο από πολύ περισσότερους πιστούς. Στο Ευαγγέλιο π.χ. που έγραψε ο Λουκάς αναφέρονται εβδομήντα (10,1). Αρκετοί βέβαια από τους μαθητές του τον εγκατέλειπαν και δεν τον ακολουθούσαν πια, ή παρεξηγούσαν κάποια από τα λόγια του Κυρίου. Ορισμένοι φέρθηκαν και εγωιστικά, όπως η μητέρα των υιών Ζεβεδαίου που ζήτησε από τον Χριστό να βρεθούν οι γιοι της δίπλα στο θρόνο Του, όταν θα γινόταν βασιλιάς. Και ο Ιησούς δίδαξε πως όποιος θέλει να γίνει πρώτος πρέπει προηγουμένως να έχει γίνει υπηρέτης των άλλων. Όλες φυσικά τις ατέλειες και αδυναμίες θεράπευσε, και οδήγησε σε ενότητα τους πιστούς, ο ερχομός του Παρακλήτου, την ημέρα της Πεντηκοστής. Την ταπεινοφροσύνη ως μεγίστη αρετή, που έγινε στη συνέχεια και διαχρονικό γνώρισμα όλων των μαθητών του σοφού Ναζωραίου, τόνισε ιδιαίτερα ο Χριστός στους Μακαρισμούς Του, στην παραβολή Τελώνη και Φαρισαίου και στον Μυστικό Δείπνο.

Οι άνθρωποι αυτοί που αγκάλιασαν τη ζωή και το έργο του Ιησού, που ξεχύθηκαν στα πέρατα του κόσμου και δίδαξαν και μίλησαν για την ανάστασή Του, όχι μόνο δέχθηκαν να χάσουν για τον Χριστό όλες τους τις ανέσεις, όχι μόνο όπως ο διδάσκαλός τους βίωσαν απογοητεύσεις και απέχθεια και εχθρότητα και καχυποψία στα περιβάλλοντα που βρέθηκαν, αλλά και έπαθαν και φυλακίστηκαν και δάρθηκαν επανειλημμένως και τέλος πρόσφεραν θαρραλέα το αίμα τους για τον πεφιλημένο διδάσκαλό τους, τον οποίον αναγνώριζαν ως Θεό και με τον οποίον ήσαν πνευματικά ενωμένοι, δια του Αγίου Πνεύματος, και ενόσω ζούσαν και δίδασκαν στην παρούσα ζωή. Ο Ιησούς τούς είχε φυσικά προειδοποιήσει ότι θα πάθουν στο όνομά Του και πως οι εξουσίες και αντίθετες δυνάμεις του κόσμου αυτού θα τους επιφέρουν μύρια εμπόδια μέχρι να τους οδηγήσουν στο μαρτύριο. Τους υποσχέθηκε επίσης ότι Εκείνος θα τους ενίσχυε μπροστά στα δικαστήρια, τους ηγεμόνες και τα έθνη, εφόσον θα τους καθοδηγούσε και στα όσα θα απολογούνταν (Μτθ. 10,16-19).

Κάποτε ο Ιησούς ρώτησε τους δώδεκα: «Μήπως θέλετε να φύγετε και εσείς;» Ο Σίμων Πέτρος τού απάντησε: «Και σε ποιον να πάμε, Κύριε; Μόνο εσύ κατέχεις τα λόγια που οδηγούν στην αιώνια ζωή. Κι εμείς έχουμε πιστέψει κι έχουμε νιώσει πως εσύ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του αληθινού Θεού» (Ιω. 6,68-69). Αυτή είναι και η πρόσκληση της Εκκλησίας σε έναν κόσμο που παραπαίει πνευματικά, έχει χάσει την ενότητά του και βρίσκεται σε σύγχυση, υποκύπτοντας με τον έναν ή τον άλλο τρόπο στους πειρασμούς που αντιμετώπισε νικηφόρα ο Κύριος. Ο Ιησούς Χριστός είναι πράγματι ο ελευθερωτής ψυχών και σωμάτων. Η αλήθεια Του ελευθερώνει από κάθε καταδυναστευση: Ιδεολογική, ψυχολογική, κοινωνική, σωματική. «Γνωρίστε την αλήθεια και η αλήθεια θα σας ελευθερώσει», δίδασκε ο ίδιος (Ιω. 8,32). Και ο απόστολος των εθνών προτρέπει: «Ο Θεός θέλει να σωθούν όλοι οι άνθρωποι και να οδηγηθούν στην επίγνωση της αλήθειας» (Α΄ Τιμ. 2,4). Ο άνθρωπος ξαναβρίσκει το χαμένο του κέντρο και το νόημα της ζωής του στην ένωση μαζί Του, μέσω της Θείας Κοινωνίας και της έμπρακτης αγάπης.

Η Εκκλησία είναι ψυχοσωματικό θεραπευτήριο που «παράγει» αγίους και προσφέρει

ελπίδα και παρηγοριά. Δεν είναι εργαστήριο για «καλούς» χαρακτήρες, για ένα κοινωνικό σαβουάρ βίβρ και για «χρήσιμους» ανθρώπους στην κοινωνία. Αλλά είναι και η νέα Κιβωτός, που σώζει την ανθρωπότητα από τον παγκόσμιο κατακλυσμό της κακίας και των παθών, όταν οι άνθρωποι μάθουν να μετανοούν, να προσεύχονται και να ταπεινώνονται. Δεν προσφέρει βέβαια μεταφυσικά θρησκευτικά άλλοθι, όπως εκείνα:

της δύναμης,

της καταξίωσης,

της αιώνιας ζωής χωρίς τη δική μας συν-ενέργεια,

την σωτηρία δια της Θείας Κοινωνίας χωρίς τη δική μας άσκηση, κ.α.

Η τελειοποίηση του κόσμου πραγματοποιείται όσο ο κόσμος συνεχώς γίνεται Εκκλησία και χαριτώνεται ασταμάτητα. Το νόημα της ζωής είναι η απόκτηση του Αγίου Πνεύματος, η ουράνια χαρά και αισιοδοξία που χορηγεί, και αυτό πραγματοποιείται διαρκώς μέσω της Χάριτος του Θεού, και εφόσον «εαυτούς και αλλήλους και πάσαν την ζωήν ημών Χριστώ τω Θεώ παραθώμεθα».